

הַלְבוֹת עֲרָכִים וְחֲרָמִים פֶּרֶק ה

א. הַמִּקְדִּישׁ שָׁדָה אַחֲזָתוֹ מִצֹּהַ עָלָיו לַפְדוּתָהּ הוּא, שֶׁהָאָדוֹן קוֹדֵם; וְאִם לֹא רָצָה, אֵין כּוֹפִין אוֹתוֹ. בְּמֵה דְבָרִים אֲמוּרִים, בְּזִמָּן שִׁמְצוֹת יוֹבֵל נוֹהֶגֶת שָׁאֵם יִגִיעַ יוֹבֵל וְלֹא יִגָּאֲלָנָה, תִּצָּא לַכוֹהֲנִים כְּמוֹ שֶׁבִּאֲרָנוּ.

ב. אָבֵל בְּזִמָּן שֶׁבִטְלוּ הַיּוֹבֵלוֹת, שֶׁהָרִי אֵינָהּ יוֹצֵאָה לַכוֹהֲנִים, אֲלֹא סוֹפָה לְהַפְדוֹת לְעוֹלָם כּוֹפִין אֶת הָאָדוֹן לִפְתַּח בָּהּ תַּחֲלָה, וְהִיא נִפְדֵּית בְּשׁוּיָה כְּשֶׁאֵר הֶהְקַדְשׁוֹת. אִם נִמְצָא מִי שִׁמּוּסִיף עָלָיו וְגוֹאֵל אוֹתָהּ, יִגָּאֵל; וְאִם לֹא, אוֹמְרִין לוֹ, הִגִיעַתְךָ, וַיִּתֵּן מֶה שֶׁאָמַר. וְאֵינוֹ פּוֹתֵחַ בַּפְּחוֹת מֵאַרְבַּע פְּרוּטוֹת, כְּדִי שִׁיְהִיָּה הַחֲמֵשׁ שִׁמּוּסִיף פְּרוּטָה.

ג. רָצָה הָאָדוֹן לִמְכֹר שְׂדוֹת אַחֲרוֹת מִשְׂדוֹתָיו, אוֹ לָלוֹת, כְּדִי לַפְדוֹת שָׁדָה זֶה שֶׁהִקְדִּישׁ הָרִשּׁוֹת בִּידוֹ, בֵּין בְּזִמָּן שֶׁהַיּוֹבֵל נוֹהֵג בֵּין בְּזִמָּן שֶׁאֵין הַיּוֹבֵל נוֹהֵג; וְהוּא קוֹדֵם לְכָל אָדָם. וְכֵן אִם רָצָה לִגָּאֵל חֲצִיָּה, גּוֹאֵל מֶה שֶׁאֵין כָּאֵן בְּמוֹכֵר לַהֲדִיוּט: וְזֶה חֲמֹר בַּהֲדִיוּט, מִבְּהֶקְדֵּשׁ.

ד. הַמִּקְדִּישׁ אֶת בֵּיתוֹ, אוֹ אֶת בְּהֶמָּה טְמֵאָה שְׁלוֹ, אוֹ שֶׁאֵר מִטְּלָטְלִין הָרִי אֵלָיו נִעְרָכִין בְּשׁוּיָיָהּ, בֵּין טוֹב וּבֵין רָע. וְאִם פָּדָה אוֹתָן הַמִּקְדִּישׁ, אוֹ אֶשְׁתּוֹ, אוֹ יוֹרְשׁוֹ מוֹסִיף חֲמֵשׁ; וְכּוֹפִין אֶת הַבְּעָלִים לִפְתַּח רֹאשׁוֹן. וְהַדָּמִים לְבֶדֶק הַבֵּית.

ה. בֵּין שֶׁהָיָה הַבֵּית בְּכַתִּי עָרֵי חוֹמָה, בֵּין שֶׁהָיָה מִבְּתֵי הַחֲצָרִים הָרִי זֶה נִגָּאֵל לְעוֹלָם. גָּאֵלֹ אֶחָד מִיַּד הֶהְקַדְשׁ אִם הָיָה בֵּית עִיר חוֹמָה, וְקָם בִּיד הַגּוֹאֵל שְׁנַיִם עָשָׂר חֹדֶשׁ נַחֲלָט; וְאִם הָיָה בֵּית הַחֲצָרִים, וְהִגִיעַ הַיּוֹבֵל וְהוּא בִּיד הַגּוֹאֵל חוֹזֵר לְבַעֲלָיו בַּיּוֹבֵל.

ו. הַמִּקְדִּישׁ בְּהֶמָּה טְהוֹרָה תְּמִימָה לְבֶדֶק הַבֵּית אֶף עַל פִּי שֶׁעָבַר עַל עֲשֵׂה, מֶה שֶׁעָשָׂה עֲשׂוּי, וְחָלָה קִדְשָׁה עָלֶיהָ, וְנִפְדֵּית כְּשֶׁהִיא תְּמִימָה; וּמַעְרִיךְ אוֹתָהּ הַכּוֹהֵן בְּדָמֶיהָ, וְהַדָּמִים יִפְלוּ לְבֶדֶק הַבֵּית. וְאֵין הַפּוֹדָה אוֹתָהּ פּוֹדָה אֲלֹא עַל מִנַּת לְהַקְרִיבָהּ לַמִּזְבֵּחַ, לְמָה שֶׁהִיא רְאוּיָה שְׁכָל דְּבַר הָרְאוּי לַמִּזְבֵּחַ, אֵינוֹ יוֹצֵא מִיַּד הַמִּזְבֵּחַ לְעוֹלָם.

ז. וּמִנִּין שֶׁאֲסוּר לְהַקְדִּישׁ תְּמִימִים לְבֶדֶק הַבֵּית: שֶׁנֶּאֱמַר "וְשׂוֹר וְשָׂה, שְׂרוּעַ וְקָלוּט נִדְבָה תַעֲשֶׂה אֹתוֹ" (ויקרא כב, כג) מִפִּי הַשְּׁמוּעָה לְמָדוֹ, נִדְבָה לְבֶדֶק הַבֵּית. וְכֵן הַדְּבָרִים מֵרֵאשִׁית שֶׁאֵינָהּ אֲלֹא קִדְשַׁת דָּמִים, שֶׁאֵין מִקְרִיבִין בְּעַל מוֹם לַמִּזְבֵּחַ; וְנֶאֱמַר "אֹתוֹ" "אֹתוֹ" אֶתָּה עוֹשֶׂה נִדְבָה לְבֶדֶק הַבֵּית, וְאֵין אֶתָּה עוֹשֶׂה תְּמִימִים נִדְבָה לְבֶדֶק הַבֵּית. וְלֹא הֵבֵא מְכַלָּל עֲשֵׂה, הָרִי הוּא כַּעֲשֵׂה.

ח. הַמִּקְדִּישׁ אֶת בְּהֶמְתּוֹ סֶתֶם, אוֹ שֶׁהִקְדִּישׁ אֶת נִכְסָיו סֶתֶם וְרֹאשִׁין: כָּל בְּהֶמָּה תְּמִימָה הָרְאוּיָה לְהַקְרִיב עַל גְּבִי הַמִּזְבֵּחַ הַזִּכָּרִים יִמְכְּרוּ לְצָרִיכֵי עוֹלוֹת, וַיִּקְרִיבוּ אוֹתָן עוֹלוֹת; וְהַנִּקְבוֹת יִמְכְּרוּ לְצָרִיכֵי שְׁלָמִים, וַיִּקְרִיבוּ אוֹתָן שְׁלָמִים; וְהַדָּמִים יִפְלוּ לְבֶדֶק הַבֵּית, שֶׁסֶתֶם הֶקְדְּשׁוֹת לְבֶדֶק הַבֵּית. וְעַל זֶה נֶאֱמַר "וְאִם-בְּהֶמָּה אֲשֶׁר יִקְרִיבוּ מִמֶּנָּה קָרְבָּן, לֵה': כָּל אֲשֶׁר יִתֵּן מִמֶּנּוּ לֵה', יִהְיֶה-קִדְשׁ" (ויקרא כז, ט) כָּלֹמֵר כָּל הָרְאוּי לְקָרֵב עַל גְּבִי הַמִּזְבֵּחַ, יִקָּרֵב.

ט. הַקְדִּישׁ נִכְסָיו סֶתֶם, וְהָיוּ בָּהֶן יֵינוֹת שְׂמָנִים וְסִלְתוֹת וְעוֹפוֹת

הֲרֹאִיִּין לִקְרֹב עַל גְּבִי הַמִּזְבֵּחַ יִמָּכְרוּ לְצָרִיכֵי אוֹתוֹ הַמִּין, וַיִּקְרִיבוּ אוֹתָן; וְהַדְּמִים יִלָּקַח בָּהֶן זָכָרִים, וַיִּקְרְבוּ עוֹלוֹת.

י. וּמִפְּנֵי מַה יִּקְרְבוּ דָּמִי אֵלּוּ עֲצָמָן, וְדָמֵי הַבְּהֵמָה הַתְּמִימָה יִפְּלוּ לְבֶדֶק הַבֵּית: לְפִי שֶׁהַבְּהֵמָה הַקְּדוּשָׁה לְמִזְבֵּחַ, אִם נָפַל בָּהּ מוֹם יֵשׁ לָהּ פְּדִיּוֹן כְּמוֹ שִׁיתְּבָאָר, וְהַסֵּלֶת וְהַיִּין וְהַשְּׁמֶן וְהָעוֹפּוֹת שֶׁנִּפְסְלוּ, אֵין לָהֶן פְּדִיּוֹן: שֶׁנֶּאֱמַר "וְהַעֲמִיד אֶת-הַבְּהֵמָה, לִפְנֵי הַכֹּהֵן. וְהָעֲרִיף הַכֹּהֵן אֹתָהּ" (ויקרא כז, יא-יב) כָּל שִׁישְׁנוּ בְּכֻלָּל הָעֲמִידָה וְהָעֲרֵכָה, יֵשׁ לוֹ פְּדִיּוֹן; וְשִׁאיִנוּ בְּכֻלָּל הָעֲמִידָה וְהָעֲרֵכָה, אֵין לוֹ פְּדִיּוֹן.

יא. הַקְּדִישׁ נִכְסֵיו סֵתָם, וְהִיתָה בָּהֶן הַקְּטָרֶת שְׁנוֹתָנִין לְאַמְנִין בְּשִׁכְרָן, עַד שִׁיחֲזְרוּ וַיִּקְחוּ אוֹתָהּ, כְּמוֹ שֶׁבִּאֲרָנוּ בְּשִׁקְלִים הָרִי זֶה תִּנָּתֵן לְאַמְנִין בְּשִׁכְרָן, כְּמוֹ שֶׁעוֹשִׂין בְּמוֹתֵר הַקְּטָרֶת. וְכֵן עוֹשִׂין אִם יֵשׁ שֵׁם בְּנִכְסֵיו אֶחָד מִסְּמָנֵי הַקְּטָרֶת.

יב. הַמִּקְדִּישׁ בְּהֵמָה תְּמִימָה לְמִזְבֵּחַ, וְנָפַל בָּהּ מוֹם וְנִפְסְלָה הָרִי זֶה נִעְרַכְתָּ וְנִפְדִּיתָ, וְעַל זֶה נֶאֱמַר "וְאִם, כָּל-בְּהֵמָה טְמֵאָה, אֲשֶׁר לֹא-יִקְרִיבוּ מִמֶּנָּה קֶרְבֵּן, לָהּ וְהַעֲמִיד אֶת-הַבְּהֵמָה, לִפְנֵי הַכֹּהֵן" (ויקרא כז, יא); וַיָּבִיא בְּדָמֶיהָ, קֶרְבֵּן אַחֵר כְּמוֹתָהּ.

יג. כָּל הַמִּקְדִּישׁ בְּהֵמָה בַּחַיִּים בֵּין טְמֵאָה בֵּין טְהוֹרָה, בֵּין קֹדֶשׁ בְּדֶק הַבֵּית בֵּין קֹדֶשׁ מִזְבֵּחַ שֶׁנָּפַל בָּהֶן מוֹם, אוֹ תְּמִימָה הֲרֹאִיָּה לִקְרֹב כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאָר הָרִי זֶה צָרִיכָה הָעֲמִידָה בְּדִין, שֶׁנֶּאֱמַר "וְהַעֲמִיד אֶת-הַבְּהֵמָה" (ויקרא כז, יא); לְפִיכֵן אִם מֵתָה הַבְּהֵמָה קֹדֶם שֶׁתִּעְרֹף וְתִפְדֶּה, אֵין פּוֹדִין אוֹתָהּ אַחֵר שֶׁמֵּתָה אֲלֹא תִקְבֹּר. אֲבָל אִם הַקְּדִישׁ שְׁחוּטָה אוֹ נִבְלָה לְבֶדֶק הַבֵּית, הָרִי זֶה תִּפְדֶּה כִּשְׂאָר מִטְּלָטְלִין.

יד. שְׁחֹט בָּהּ שְׁנַיִם אוֹ רֶבַע שְׁנַיִם, וְעֹדִין הִיא מִפְּרָפֶסֶת הָרִי הִיא כְּחִיָּה לְכָל דְּבָרֶיהָ, וְנִעְרַכְתָּ; וְהָרִי הִיא בְּכֻלָּל "וְהַעֲמִיד . . . וְהָעֲרִיף" (ויקרא כז, יא-יב), עַד שֶׁתָּמוּת.

טו. הַמִּקְדִּישׁ בְּהֵמָה תְּמִימָה לְדָמֶיהָ, הָרִי זֶה נִתְקַדֵּשׁ גּוֹפָהּ. פִּיּוּצָה: הָאוֹמֵר דָּמֵי בְּהֵמָה זֶה הַקְּדֵשׁ לְמִזְבֵּחַ, הִיא עֲצָמָה תִּקְרַב. הַקְּדִישׁ אֶחָד מֵאַבְרִיָּה לְדָמָיו, וְאֹמֵר דָּמֵי רִגְלָהּ שֶׁלְּפָרָה זֶה הַקְּדֵשׁ לְמִזְבֵּחַ הָרִי זֶה סֵפֶק אִם פִּשְׁטָה קִדְּשָׁה בְּכֻלָּהּ אוֹ לֹא פִּשְׁטָה; וּלְפִיכֵן תִּקְרַב, וְלֹא תִפְדֶּה. וְכִיצַד עוֹשִׂין מוֹכְרִין אוֹתָהּ כְּלָהּ, לָמִי שִׁיקְרִיב אוֹתָהּ, וְדָמֶיהָ חֲלִין, חוּץ מִדָּמֵי אוֹתוֹ אֲבֵר. וְאִם הָיָה אֲבֵר שֶׁהִנְשָׂמָה תְּלוּיָה בּוֹ, פִּשְׁטָה קִדְּשָׁה בְּכֻלָּהּ.

טז. הִיתָה בְּהֵמָה בַּעֲלַת מוֹם שִׁאינָה רְאוּיָה לִקְרֹב, וְהַקְּדִישׁ אֲבֵר מֵאַבְרִיָּה לְדָמָיו בֵּין שֶׁהִנְשָׂמָה תְּלוּיָה בּוֹ, וּבֵין שִׁאיִן הִנְשָׂמָה תְּלוּיָה בּוֹ לֹא נִתְקַדֵּשׁ אֲלֹא דָּמֵי אוֹתוֹ אֲבֵר בְּלֶבֶד. פִּיּוּצָה: כְּגוֹן שֶׁאֹמֵר דָּמֵי רִגְלֵי פָּרָה זֶה, אוֹ דָּמֵי לֶבָהּ הַקְּדֵשׁ לְמִזְבֵּחַ הוּא וְהַקְּדֵשׁ שֶׁתִּפִּין בָּהּ. וְכֵן הָאוֹמֵר רֹאשׁ עֶבֶד זֶה, אוֹ לֵב חֲמוֹר זֶה הַקְּדֵשׁ לְמִזְבֵּחַ, אוֹ שֶׁאֹמֵר רֹאשֵׁי הַקְּדֵשׁ לְמִזְבֵּחַ אֵינוּ חֵיב אֲלֹא בְּדָמֵי רֹאשׁוֹ; וְרוֹאִין כְּמָה יִשְׁוֶה אוֹתוֹ אֲבֵר אֵילוֹ הָיָה נִמְכָּר, וַיָּבִיא בְּדָמָיו קֶרְבֵּן.

יז. כְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּקֹדֶשׁ מִזְבֵּחַ. אֲבָל בְּקֹדֶשׁ בְּדֶק הַבֵּית הָאוֹמֵר דָּמֵי רֹאשׁ חֲמוֹר זֶה, אוֹ כְּבֹדוֹ הַקְּדֵשׁ, אוֹ דָּמֵי רֹאשׁ עֶבֶד זֶה, אוֹ כְּבֹדוֹ הַקְּדֵשׁ הוֹאִיל וְהוּא אֲבֵר שֶׁהִנְשָׂמָה תְּלוּיָה בּוֹ,

הרי זה חֵיב בְּדָמֵי כָּלוּ: שְׁכַל הַקֹּדֶשׁ בְּדֶק הַבַּיִת, קֹדֶשֶׁת דָּמִים
היא.

יח. האומר עָרָכִי עָלִי לַמִּזְבֵּחַ, מֵבִיא בְּעֶרְכּוֹ קָרְבָּן; וְאִם אֵין
יָדוּ מִשְׁגָּת לַעֲרֹךְ שָׁלֹם, הָרִי הַדָּבָר סָפֵק אִם נִדּוֹן בְּהֶשֶׁג יָד,
הוֹאִיל וְהוֹצִיאוּ בַלְשׁוֹן עֶרֶךְ, אוֹ אֵינוֹ נִדּוֹן בְּהֶשֶׁג יָד, הוֹאִיל
וְלַמִּזְבֵּחַ נָדָר. וְכֵן הַמִּקְדִּישׁ שָׂדֵה אַחְזָתוֹ לַמִּזְבֵּחַ הָרִי זֶה נִפְדִּית,
וְהַדָּמִים יָבִיאוּ בָּהֶן עוֹלוֹת לַמִּזְבֵּחַ; וַיֵּשׁ בְּדָבָר סָפֵק אִם פּוֹדִין
אוֹתָהּ בְּעֶרֶךְ הַקָּצוּב בָּהּ, אוֹ פּוֹדִין אוֹתָהּ בְּשׁוּיָהּ הוֹאִיל וְלַמִּזְבֵּחַ
הַקֹּדֶשׁ. דָּנִין בְּכָל אֵלוֹ וְכִיּוֹצֵא בָּהֶן, לְהַחֲמִיר.

הַלְבוֹת עֲרָכִים וְחֲרָמִים פָּרָק ו

א. אֶחָד הָאוֹמֵר הָרִי זֶה הַקֹּדֶשׁ לְבֶדֶק הַבַּיִת, אוֹ חֵרֶם לְבֶדֶק
הַבַּיִת, אוֹ חֵרֶם לְשָׁמַיִם; וְכֵן בְּכָל נִכְסָיו, אִם אָמַר כָּל נִכְסָיו
הַקֹּדֶשׁ, אוֹ חֵרֶם לְבֶדֶק הַבַּיִת, אוֹ חֵרֶם לְשָׁמַיִם הָרִי אֵלוֹ יִפְלוּ
לְבֶדֶק הַבַּיִת. אֲבָל אִם אָמַר חֵרֶם סֵתֶם, הָרִי אֵלוֹ לְכוֹהֲנִים שְׁסֵתֶם
חֲרָמִים לְכוֹהֲנִים, שֶׁנֶּאֱמָר "כָּל-חֵרֶם בְּיִשְׂרָאֵל, לָךְ יִהְיֶה" (במדבר
יח, יד).

ב. מִחֲרִים אָדָם מִצֵּאֵנוּ וּמִבְּקָרוֹ, וּמִעֲבָדָיו וּמִשְׁפָּחוֹתָיו הַכֹּנְעָנִים,
וּמִשְׁדֵּה אַחְזָתוֹ. אֲבָל לֹא יִחֲרִים כָּל בְּהֶמְתּוֹ, וְלֹא כָּל עֲבָדָיו, וְלֹא
כָּל שְׂדוֹתָיו, וְלֹא כָּל מִין שֵׁישׁ לוֹ מִשְׁאֵר הַמַּטְלֵטְלִין שֶׁנֶּאֱמָר
"מִכָּל-אֲשֶׁר-לוֹ, מֵאָדָם וּבְהֶמָּה" (ויקרא כז, כח); וְאִם הַחֲרִים אֶת
הַכָּל, אִפְלוּ הַחֲרִים כָּל נִכְסָיו הָרִי אֵלוֹ מִחֲרָמִין: בֵּין שֶׁהַחֲרִים
לְכוֹהֲנִים, בֵּין שֶׁהַחֲרִים לְבֶדֶק הַבַּיִת.

ג. וְכָל מִי שֶׁהַחֲרִים אוֹ הַקֹּדֶשׁ כָּל נִכְסָיו, לוֹקַחְתִּין כָּל מֶה שֵׁישׁ
לוֹ: וְאִפְלוּ תַּפְלִין שֶׁבְּרָאשׁוֹ, וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר כָּלִי אֲמָנוּתוֹ
וּבִגְדָיו הַכָּל הַקֹּדֶשׁ אוֹ חֵרֶם.

ד. מֶה בֵּין חֲרָמֵי כוֹהֲנִים לְחֲרָמֵי שָׁמַיִם: שְׁחָרְמֵי שָׁמַיִם הַקֹּדֶשׁ,
וְנִפְדִּין בְּשׁוּיָיָהֶן, וְיִפְלוּ הַדָּמִים לְבֶדֶק הַבַּיִת, וַיֵּצְאוּ הַנִּכְסִים
לְחֻלִּין. וְחֲרָמֵי כוֹהֲנִים אֵין לָהֶן פְּדִיּוֹן לְעוֹלָם, אֲלֹא נִתְּנִין
לְכוֹהֲנִים כְּתֻרֻמָּה; וְעַל חֵרֶם כוֹהֲנִים הוּא אוֹמֵר "לֹא יִמָּכַר, וְלֹא
יִגָּאֵל" (ויקרא כז, כח) לֹא יִמָּכַר לְאַחֵר, וְלֹא יִגָּאֵל לְבָעָלִים. וְאֶחָד
הַמִּחֲרִים קָרָקַע, אוֹ מַטְלֵטְלִין הָרִי אֵלוֹ נִתְּנִין לְכוֹהֵן שֶׁבְּאוֹתוֹ
מִשְׁמֵר, בְּשַׁעַה שֶׁהַחֲרִים.

ה. חֲרָמֵי כוֹהֲנִים כָּל זָמָן שֶׁהֵן בְּבֵית הַבְּעָלִים הָרִי הֵן הַקֹּדֶשׁ
לְכָל דְּבָרֵיהֶם, שֶׁנֶּאֱמָר "כָּל-חֵרֶם, קֹדֶשׁ-קֹדְשִׁים הוּא לָהֶם" (ויקרא
כז, כח); נִתְּנָן לְכוֹהֵן הָרִי הֵן כְּחֻלִּין לְכָל דְּבָרֵיהֶם, שֶׁנֶּאֱמָר "כָּל-
חֵרֶם בְּיִשְׂרָאֵל, לָךְ יִהְיֶה" (במדבר יח, יד).

ו. כוֹהֵן שֶׁהִיתָה לוֹ שָׂדֵה חֵרֶם שְׂזָכָה בָּהּ אַחֵר הַיּוֹבֵל, וְהַחֲרִימָהּ
הָרִי זֶה מִחֲרָמָתָהּ, וַיֵּצְאָה לְאַחֵיו הַכוֹהֲנִים: שֶׁנֶּאֱמָר "לְכָהֶן, תִּהְיֶה
אַחְזָתוֹ" (ויקרא כז, כא) מִלֵּמַד שֶׁשָּׂדֵה חֲרָמוֹ לוֹ, כְּשֶׂדֵה אַחְזָה
לְיִשְׂרָאֵל, שָׁאֵם הַחֲרִימָהּ, תִּהְיֶה מִחֲרָמָתָהּ.

ז. מָכַר הַכוֹהֵן שָׂדֵה חֲרָמוֹ, וְהַקֹּדֶשׁ לֹקַחַת אִפְלוּ הָיָה הַלּוֹקַח
הַבְּעָלִים הָרִאשׁוֹנִים שֶׁהַחֲרִימוּהָ הָרִי זֶה כְּשֶׂדֵה מִקְנֶה, וְחוֹזְרָתָהּ
לְכוֹהֵן שֶׁמָּכְרָהּ בַּיּוֹבֵל.

ח. אבל קרקע או מטלטלין של כוהנים ולויים אינן מחרימין אותן, שהרי הוא אומר בשדיהן "כי-אחזת עולם היא, להם" (ראה ויקרא כה, לד), ומטלטלין הקשו לקרקעות כחרמין, שנאמר "מכל-אשר-לו . . . ומשדה אחזתו" (ויקרא כז, כח).

ז. המקדיש קדשי מזבח לבדק הבית הרי ההקדש חל עליהן, ותערך בהמה ותפדה ויפלו דמיה לבדק הבית; והבהמה תקרב, למה שהיתה בתחלה. אבל המקדיש קדשי בדק הבית למזבח, ואמר הרי זו עולה או שלמים, או החרימה לכוהנים לא עשה כלום, ואין הקדש מזבח ולא החרם חל על קדשי בדק הבית: שאין אדם מקדיש דבר שאינו שלו.

י. האומר שור זה הקדש לאחר שלושים יום, ושחטו בתוך שלושים יום הרי זה מתר בהניה; הקדישו למזבח, הרי זה הקדש למזבח. אבל אם אמר הרי זה הקדש מעכשו לאחר שלושים יום, ושחטו בתוך שלושים יום הרי זה אסור בהניה; ואם הקדישו בתוך השלושים למזבח, אינו מקדש.

יא. המקדיש עולה לבדק הבית, אין בה אלא עכוב גזברין בלבד. ומדברי סופרים שלא תשחט, עד שתפדה; לפיכך אם עבר ושחטה, הרי זו כשרה.

יב. מחרים אדם בין קדשי קדשים בין קדשים קלים, בין חרמי כוהנים בין חרמי בדק הבית. ואם היו קדשים שהוא חייב באחריותו, נותן את דמיהן בין לכוהנים בין לבדק הבית; ויקרבו אותן הקדשים אחר שיפדו, למה שהן. היו נדבה והחרימן, כיצד פודין אותן: אומרים כמה אדם רוצה לתן בבהמה זו, להעלותה עולה שאינו חייב בה; וכל הנותן אותו שעור, יקריב בהמה זו נדבה כמו שהיתה.

יג. ישראל שהחרים את בכור בהמה לשמים, בין שהיה תמים בין שהיה בעל מום הרי זה מחרם; ואינו צריך לומר, אם החרמו הכוהן לשמים, אחר שבא לידו. וכיצד פודין אותו: אומרים כמה אדם רוצה לתן בבכור זה, כדי שיהיה לו ותהיה רשות בידו לתנו לכל כוהן שירצה, לקרובו או לרעו. וכל הנותן אותו שעור, יקח הבכור ויתננו לכל כוהן שירצה; ויפלו הדמים לבדק הבית.

יד. המחרים את המעשר הרי זה כמחרים שלמי נדבה, לפי שאינו חייב באחריותו. המקדיש שקלו לבדק הבית, הרי זה קדש. הקדיש בפורים לבדק הבית, אינו קדש; אבל אם הקדישן הכוהן אחר שבאו לידו, הרי אלו קדש.

טו. המחרים חצי עבדו ושפחתו, הוא והכוהנים שתפין בו; אבל אם הקדיש או החרים לשמים חצי עבדו, כלו קדש כמו שבארנו. וכל המקדיש עבדו ושפחתו הפנעניים, או המקדיש כל נכסיו והיו בהן עבדים הרי גופן קדש; לפיכך אסור להנות בהן, עד שיפדו. ואין הגזברין רשאים לקח דמיהן מאחרים, ולהוציא אותן לחרות; אלא מוכרין אותן לאחרים, ואחרים מוציאים אותן לחרות, אם רצו.

טז. המקדיש ידי עבדו, כל היתר על פרנסתו קדש. וכיצד הוא מתפרנס עבד זה. לווה ואוכל, ועושה ופורע: והוא שיעשה

פחות פחות משווה פרוטה, ויפרע שאם עשה בפרוטה, ראשון
ראשון קנה הקדש.

יז. המקדיש את עצמו לא הקדיש אלא דמיו, והרי הוא חייב
בדמי עצמו; ומתר לו לעשות ולאכל, שהרי לא נתקדש גופו
כעבד.

יח. אין אדם מקדיש, דבר שאינו שלו. פיצד: כגון שהחרים
בנו ובתו, ועבדו ושפחתו העבריים, או שדה מקנתו הרי אלו
אינן מחרמין, שאין אדם מקדיש דבר שאין גופו שלו.

יט. אין אדם מקדיש, דבר שאינו ברשותו. פיצד: היה לו
פקדון ביד אחר, וכפר בו זה שהוא אצלו אין הבעלים יכולין
להקדישו; אבל אם לא כפר בו, הרי הוא ברשות בעליו בכל
מקום שהוא.

כ. במה דברים אמורים, במטלטלין. אבל קרקע שגזלה אחר,
וכפר בה אם יכול להוציאה בדינין הרי זה יכול להקדישה,
ואף על פי שעדין לא הוציאה: שהקרקע עצמה, הרי היא
ברשות בעליה.

כא. הגזל את חברו, ולא נתיאשו הבעלים שניהן אין יכולין
להקדיש: זה לפי שאינו שלו, וזה לפי שאינו ברשותו. וכן
כל פיוצא בזה.

כב. מי שהיה מוכר דלועין או ביצים וכיוצא בהן, ובא לוקח
ונטל אחת והלך לו אם היו דמי כל אחת ואחת מהן קצובין,
הרי זה כמי שפסק; ואין המוכר יכול להקדיש דלעת זו, שהרי
אינה ברשותו. ואם אין הדמים קצובין, והקדישה הרי זו
מקדשת, שעדין ברשותו היא: שזה שלקחה, לא לקחה דרך
גזלה. וכן כל פיוצא בזה.

כג. אין אדם מקדיש, דבר שלא בא לעולם. פיצד: מה
שתעלה מצודתי מן הים קדש, מה שתוציא שדה זו מן הפרות
חרם לא אמר כלום. האומר לחברו, שדה זו שמכרתי לך
לכשאקחנה ממך מקדשת, ולקחה ממנו אינה מקדשת, לפי
שכשהקדישה לא באת לרשותו.

כד. וכן המקדיש מעשה ידי אשתו הרי זו עושה ואוכלת,
והמותר חלין. אמר לה יקדשו ידך לעושיהן הואיל והן
משעבדין לו, הרי כל מעשה ידיה קדש; הא למה זה דומה
לאומר אילן זה קדש, שכל פרות שעושה להבא קדש. וכן כל
פיוצא בזה.

כה. האומר לחברו שדה זו שאני מוכר לך, לכשאקחנה ממך
תתקדש הרי זו מקדשת כשיקחנה, שהרי עתה בידו להקדישה.
שדה זו שמשכנתי לך, לכשאפדנה תהי קדש כשיפדה אותה
תקדש, שהרי בידו לפדותה: ואפלו היתה ממשכנת לזמן
קצוב, שהרי בידו לפדותה אחר הזמן. המשכיר בית לחברו,
וחזר והקדישו הרי זה קדש, ופקעה השכירות; ואם דר בו
השוכר, מעל.

כו. יראה לי, שאף על פי שאין אדם מקדיש דבר שלא בא
לעולם, אם אמר הרי עלי להקדישו הרי זה חייב להקדישו
כשיבוא לעולם, משום נדר; ואם לא הקדיש הרי זה עובר

משום "לא תֵּאָחֵר" (דברים כג, כב) ו"לא יִחַל" (במדבר לג) ומשום "כָּכָל-הֵיִצָּא מִפִּי, יַעֲשֶׂה" (שם), כְּשֶׁאֵר הַנְּדָרִים.

כו. פִּיצָד: הָאוֹמֵר הָרִי עָלַי לְהַקְדִּישׁ כָּל שְׁתַּעֲלָה מְצוּדָתִי מִן הַיָּם, הָרִי עָלַי לִתֵּן לְעֲנִיִּים פְּרוֹת שְׁתוּצִיא שְׂדֵה זֶה, הָרִי עָלַי לְהַחֲרִים אוֹ לִתֵּן לְשִׁבּוּיִים כָּל שְׁאֲשַׁתְּכַר בְּשָׁנָה זֶה, וְכָל כִּיּוּצָא בְּדִבְרִים אֵלּוּ הָרִי זֶה חַיֵּב לַעֲשׂוֹת בָּהֶן מַה שֶּׁאָמַר, כְּשִׁיבּוֹאוֹ לִידּוֹ. וְזֶה וְכִיּוּצָא בּוֹ בְּכָלֵל נְדָרִים הוּא, לֹא בְּכָלֵל הַקְּדָשׁוֹת.

כח. רָאִיָּה לְדַבֵּר זֶה מַה שֶּׁאָמַר יַעֲקֹב אֲבִינוֹ "וְכָל אֲשֶׁר תִּתֵּן-לִי, עֲשֹׂר אֶעֱשֶׂרְנּוּ לָךְ" (בראשית כח, כב), וְנֹאמַר "אֲשֶׁר נָדַרְתָּ לִּי שָׁם נָדַר" (בראשית לא, יג). וְהָרִי הָאוֹמֵר לֹא אֶפְטֹר מִן הָעוֹלָם עַד שְׁאֵהִיָּה נְזִיר, חַיֵּב לְנַהֵג בְּנִזְיוֹנוֹת, וְאֵף עַל פִּי שְׁעָדִין לֹא נָדַר בְּנִזְיֹר הוֹאִיל וְאָמַר שְׂיִדֵּר בְּנִזְיֹר, חַיֵּב לְהַנְזֹר. וְזֶה כִּיּוּצָא בּוֹ, וְכִזָּה רָאוּי לְדוֹן.

כט. הַקְּדָשׁ טְעוֹת, אֵינוֹ הַקְּדָשׁ. פִּיצָד: הָאוֹמֵר שׁוֹר שְׁחֹר שְׂיִצָּא מִבֵּיתִי רֵאשׁוֹן הָרִי הוּא הַקְּדָשׁ, וְיִצָּא לָבֵן אֵינוֹ הַקְּדָשׁ; דִּינָר זָהָב שְׂיַעֲלָה בְיָדִי רֵאשׁוֹן, הָרִי הוּא הַקְּדָשׁ, וְעָלָה שְׁלֹכֶסֶף אֵינוֹ הַקְּדָשׁ; חֲבִית שְׁלִיִין שְׁתַּעֲלָה בְיָדִי רֵאשׁוֹנָה הַקְּדָשׁ, וְעָלָת שְׁלֶשֶׁמֶן בֵּין שְׁהִיִין יָקָר מִן הַשֶּׁמֶן בְּאוֹתוֹ מְקוֹם, בֵּין שְׁהֶשֶׁמֶן יָקָר מִן הֵיִין אֵינָהּ הַקְּדָשׁ. הַתְּפִיס בָּהּ אַחֲרָת, וְאָמַר זֶה כְּזוֹ הָרִי הַשְּׁנִיָּה הַקְּדָשׁ. וְכֵן כָּל כִּיּוּצָא בָּזֶה.

הַלְכוֹת עֲרֻכִּים וְחֲרָמִים פָּרָק ז

א. הַהַקְּדָשׁוֹת אֵין פּוֹדִין אוֹתָן לֹא בְּקִרְקָעוֹת, וְלֹא בַּעֲבָדִים שֶׁהָרִי הִקְשׁוּ לְקִרְקָעוֹת, וְלֹא בְּשִׁטְרוֹת שֶׁאֵין גּוֹפֵן מָמוֹן: שֶׁנֹּאמַר "וְנָתַן אֶת-הַכֶּסֶף" (ראה ויקרא כז, כג). אֶחָד הַכֶּסֶף, וְאֶחָד שֶׁאֵר הַמַּטְלָטְלִין שְׁשׁוּיִין כֶּסֶף; וְאֶפְלוֹ סִבִּין.

ב. כָּל הַפּוֹדָה קְדָשִׁיו, מוֹסִיף חֲמֵשׁ; וְאֶחָד הַמְּקַדֵּישׁ עֲצָמוֹ, אוֹ אֲשֶׁתּוֹ, אוֹ הַיּוֹרֵשׁ מוֹסִיפִין חֲמֵשׁ כְּמוֹ שֶׁבִּאֲרָנוּ. וְאֵף הַחֲמֵשׁ, לֹא יִהְיֶה אֵלָּא מִן הַמַּטְלָטְלִין. וְהַחֲמֵשׁ שֶׁמוֹסִיף הָרִי הוּא כְּהַקְדָּשׁ עֲצָמוֹ, וְדִין אֶחָד לָהֶם.

ג. הַפּוֹדָה קְדָשִׁיו, אֵין הַחֲמֵשׁ מַעֲכָב; אֵלָּא מֵאַחַר שֶׁנָּתַן אֶת הַקֶּרֶן יִצָּא הַקְּדָשׁ לְחֻלִּין, וּמִתֵּר לְהִנּוֹת בּוֹ. וּמִדְּבָרֵי סוֹפְרִים שֶׁאֲסוּר לוֹ לְהִנּוֹת, עַד שֶׁיִּתֵּן הַחֲמֵשׁ שֶׁמָּא יִפְשַׁע, וְלֹא יִתֵּן; אֲבָל בְּשִׁבְתָּ מִפְּנֵי עֲנֵג שִׁבְתָּ, הִתִּירוֹ לוֹ לֶאֱכֹל, וְאֵף עַל פִּי שְׁעָדִין לֹא נָתַן הַחֲמֵשׁ, וְהָרִי הַגִּזְבְּרִין תּוֹכְעִין אוֹתוֹ.

ד. קְדָשֵׁי מִזְבֵּחַ שֶׁנִּפְל בָּהֶן מוֹם, וְנִפְדּוּ אִם פָּדָה הַמְּקַדֵּישׁ עֲצָמוֹ, מוֹסִיף חֲמֵשׁ כְּשֶׁאֵר הַהַקְּדָשׁוֹת; וְהַמְּקַדֵּישׁ שֶׁפָּדָה לְעֲצָמוֹ, הוּא שֶׁמוֹסִיף חֲמֵשׁ, לֹא הַמִּתְכַּפֵּר בָּהּ, שֶׁפָּדָאָהּ. וְהַקְּדָשׁ רֵאשׁוֹן, הוּא שֶׁחַיֵּב בְּהוֹסַפְתָּ חֲמֵשׁ; אֲבָל הַקְּדָשׁ שְׁנִי, אֵינוֹ מוֹסִיף עָלָיו חֲמֵשׁ: שֶׁנֹּאמַר "וְאִם-הַמְּקַדֵּישׁ יִגְאֹל, אֶת-בֵּיתוֹ: וְיִסַּף חֲמִישִׁית כֶּסֶף-עֲרֻכָּךְ, עָלָיו" (ויקרא כז, טו) הַמְּקַדֵּישׁ, לֹא הַמִּתְפִּיס.

ה. לְפִיכָף אִם חָלַל בְּהֶמָּה עַל בְּהֶמָּה שְׁנִיָּה, בֵּין בְּקָדָשִׁי בְּדֶק הַבַּיִת, בֵּין בְּקָדָשִׁי מִזְבֵּחַ שֶׁנִּפְל בָּהֶן מוֹם, אוֹ שֶׁהִמִּיר בְּקָדָשִׁי מִזְבֵּחַ שֶׁנִּפְל מוֹם בָּהֶן כְּשֶׁהוּא פּוֹדָה אֶת הַשְּׁנִיָּה שֶׁחָלַל עָלֶיהָ אוֹ אֶת הַתְּמוּרָה, לְעֲצָמוֹ אֵינוֹ מוֹסִיף חֲמֵשׁ.

ו. המפריש אֶשֶׁם לְהַתְּכַפֵּר בוֹ, וְנִפְל בוֹ מוֹם, וְהוֹסִיף עָלָיו חֲמֵשׁ וַחֲלָלוּ עַל בְּהֵמָה אַחֶרֶת, וְנִתְּכַפֵּר בְּאֶשֶׁם אַחֵר, וְנִתְּקָה הַבְּהֵמָה שֶׁחָלַל עָלֶיהָ לְרַעֲיָה כִּמּוֹ שִׁיתְבָּאֵר בְּמִקּוּמוֹ הִרִי הִיא סֶפֶק אִם מוֹסִיף עָלֶיהָ חֲמֵשׁ, הוּאִיל וְהִיא קָרְבֵּן עוֹלָה וְהִרִי הִיא גּוֹף אַחֵר וְקִדְשָׁה אַחֶרֶת, אוֹ אֵינוּ מוֹסִיף עָלֶיהָ חֲמֵשׁ, מִפְּנֵי שֶׁהִיא בָּאָה מִכּוֹחַ הַקִּדְּשׁ הָרָאשׁוֹן שֶׁכִּבֵּר הוֹסִיף עָלָיו חֲמֵשׁ.

ז. קִדְּשֵׁי בֶדֶק הַבַּיִת, אֵין עוֹשִׂין תְּמוּרָה שְׁלֹא דָּנָה תּוֹרָה בְּתִמּוּרָה, אֲלֵא בְּקִדְּשֵׁי מִזְבֵּחַ. כִּיצַד: הָיוּ לִפְנֵינוּ בְּהֵמַת חֲלִין וּבְהֵמַת קִדְּשֵׁי בֶדֶק הַבַּיִת, וְאָמַר זֶה חֲלִיפַת זֶה, אוֹ זֶה תְּמוּרַת זֶה לֹא אָמַר כָּלוּם. אֲבָל אִם אָמַר הִרִי זֶה תַּחַת זֶה, אוֹ הִרִי זֶה מִחֲלָלֶת עַל זֶה דִּבְרִירוֹ קִימִין; וַיֵּצֵאת הַבְּהֵמָה הָרָאשׁוֹנָה לְחֲלִין, וְנִתְּפָסָה הַשְּׁנִיָּה.

ח. אֶחָד קִדְּשֵׁי בֶדֶק הַבַּיִת, וְאֶחָד קִדְּשֵׁי מִזְבֵּחַ שֶׁנִּפְל בָּהֶן מוֹם אֵין פּוֹדִין אוֹתָן לְכַתְּחִלָּה, אֲלֵא בְּשׁוּיֵיהֶן; וְאִם עָבַר וַחֲלָלָן עַל פָּחוֹת מִשְׁוֵיֵיהֶן, אִפְּלוּ הַקִּדְּשׁ שׁוּוּהָ מֵאָה דִּינָר שֶׁחָלָלוּ עַל שׁוּוּהָ פְּרוּטָה הִרִי זֶה פְּדוּי וַיֵּצֵא לְחֲלִין, וּמִתֵּר לַהֲנוֹת בוֹ. וּמִדְּבָרֵי סוֹפְרִים שֶׁהוּא צָרִיךְ חֲקִירַת דְּמִים, וְחַיֵּב לְהַשְׁלִים אֶת דְּמָיו.

ט. כִּיצַד: הֵיטָה לוֹ בְּהֵמַת קִדְּשֵׁי מִזְבֵּחַ שֶׁנִּפְל בָּהּ מוֹם, וְהִרִי הִיא שׁוּוּהָ עֲשָׂרָה, וּבְהֵמַת חֲלִין שֶׁשׁוּוּהָ חֲמִשָּׁה, וְאָמַר הִרִי זֶה מִחֲלָלֶת עַל זֶה הִרִי זֶה נִפְדִּית, וַיֵּצֵאת לְחֲלִין; אֲבָל צָרִיךְ לְהַשְׁלִים הַחֲמִשָּׁה.

י. וְכֵן אִם הֵיטָה הַבְּהֵמָה הָרָאשׁוֹנָה קִדְּשֵׁי בֶדֶק הַבַּיִת הִרִי זֶה יֵצֵאת לְחֲלִין לְהַגְזוֹ וּלְהַעֲבֹד, וְתִכְנַס הַשְּׁנִיָּה תַּחְתֶּיהָ דִּין תּוֹרָה; אֲבָל מִדְּבָרֵיהֶם צָרִיךְ חֲקִירַת דְּמִים אִם הֵיטָה זֶה שֶׁחָלַל עָלֶיהָ שׁוּוּהָ, אוֹ יִשְׁלִים דְּמֶיהָ.

יא. שָׁמוּ אוֹתָהּ שְׁלוּשָׁה, וְאָמְרוּ שֶׁזֶה בְּדְמֶיהָ אִפְּלוּ בְּאוֹ אַחֵר כֵּן מֵאָה וְאָמְרוּ שֶׁלֹּהֲקִדֵּשׁ הֵיטָה יָפָה, אֵינוּ חוּזֵר: הוּאִיל וְחֲקִירַת הַדְּמִים מִדְּבָרֵיהֶם, לֹא הִחְמִירוּ בָּהּ. אֲבָל אִם שָׁמוּ אוֹתָהּ שְׁנַיִם, וּבְאוֹ שְׁלוּשָׁה וְאָמְרוּ שֶׁהוֹנָה הַקִּדְּשׁ בְּכָל שֶׁהוּא חוּזֵר.

יב. אֵין פּוֹדִין אֶת הַהִקְדָּשׁ אַכְסָרָה, אֲלֵא בְּחֲקִירַת דְּמִים כִּמּוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ; וְאִם פָּדָה, יָד הַהִקְדָּשׁ עַל הָעֲלִיוֹנָה. כִּיצַד: פָּרָה זֶה תַּחַת פָּרָה זֶה שֶׁלֹּהֲקִדֵּשׁ, טְלִית זֶה תַּחַת טְלִית זֶה שֶׁלֹּהֲקִדֵּשׁ הַקִּדְּשׁוֹ פְּדוּי, וְיָד הַהִקְדָּשׁ עַל הָעֲלִיוֹנָה: אִם הֵיטָה הַשְּׁנִיָּה יָפָה מִן הָרָאשׁוֹנָה בְּיוֹתֵר, לוֹקְחִין אוֹתָהּ הַגְּזָבְרִין וְשׁוֹתְקִין; וְאִם אֵינָה יָפָה מִשְׁלִים אֶת הַדְּמִים כִּמּוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ, וּמוֹסִיף חֲמֵשׁ.

יג. אֲבָל אִם אָמַר טְלִית זֶה בְּעֶשֶׂר סְלָעִים תַּחַת טְלִית שֶׁלֹּהֲקִדֵּשׁ, וּפָרָה זֶה בְּעֶשֶׂר סְלָעִים תַּחַת פָּרָה שֶׁלֹּהֲקִדֵּשׁ אִפְּלוּ הֵיטָה פָּרָה שֶׁלֹּהֲקִדֵּשׁ שׁוּוּהָ חֲמִשָּׁה וְשָׁלוֹ עֲשָׂרָה, הִרִי זֶה מוֹסִיף חֲמֵשׁ וְנוֹתֵן שְׁנֵי סְלָעִים וּמַחְצָה: שֶׁהִרִי בְּדְמִים קְצוּבִים פָּדָה. וְשְׁנִיָּה, אֵינָה טְעוּנָה חֲמֵשׁ כִּמּוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ.

יד. הַפּוֹדָה מִיַּד הַהִקְדָּשׁ מִשְׁךְ בְּמִנְהָ, וְלֹא הִסְפִּיק לָתֵן הַדְּמִים עַד שֶׁעָמַד בְּמֵאֲתַיִם נוֹתֵן מֵאֲתַיִם: שֶׁנֶּאֱמַר "וְנָתַן אֶת-הַכֶּסֶף, וְקָם לוֹ" (ראה ויקרא כז, יט; ויקרא כז, כג), בְּנִתְיַנֵּת הַכֶּסֶף הוּא שָׁלוֹ.

טו. מִשְׁכּוֹ בְּמֵאֲתַיִם, וְלֹא הִסְפִּיק לָתֵן אֶת הַדְּמִים עַד שֶׁעָמַד בְּמִנְהָ נוֹתֵן מֵאֲתַיִם: לֹא יִהְיֶה כּוֹחַ הַדִּיוּט חֲמוּר מִכּוֹחַ הַקִּדְּשׁ, וְהִרִי קָנָה בְּמִשְׁיכָה וְנִתְּחַיֵּב בְּדְמִים.

טז. פָּדָה בְּמֵאֲתַיִם, וְנָתַן הַדְּמִים, וְלֹא הִסְפִּיק לְמִשְׁכּוֹ, עַד

שְׁעָמַד בְּמִנָּה כָּבֵד קָנָה בְּנִתְיִנַת הַכֶּסֶף; וּמוֹשֵׁךְ אֶת שְׁלוֹ, וְזָכָה
הֶהָקֵדֵשׁ בְּמֵאֲתִים.

יז. פָּדָהוּ בְּמִנָּה, וְנָתַן הֲדָמִים, וְלֹא הִסְפִּיק לְמַשְׁכּוֹ, עַד שְׁעָמַד
בְּמֵאֲתִים מֵה שְׁפָדָה פְּדוּי, וְאֵינוֹ נוֹתֵן אֶלָּא הַמִּנָּה שְׁכָבֵר נָתַן:
וְאֵין אוֹמְרִין כָּאן, לֹא יִהְיֶה כּוֹחַ הַדִּיּוּט חֲמוּר מְכוּחַ הַקֹּדֶשׁ
שְׁאִפְלוּ הַהַדִּיּוּט אֵינוֹ יָכוֹל לַחְזֹר בּוֹ, עַד שִׁיקְבֹּל מִי שְׁפָרַע כְּמוֹ
שְׂתִיבָאָר בְּמִקּוֹמוֹ; וְאֵין הֶהָקֵדֵשׁ רָאוּי לְקַבֵּל מִי שְׁפָרַע.

יח. הַמְקֻדֵּשׁ כָּל נִכְסָיו, וְהִיתָה עָלָיו כְּתֻבַּת אִשָּׁה, אוֹ שְׁטָרִי
בְּעָלֵי חֻבּוֹת אֵין הָאִשָּׁה יְכוּלָה לְגַבּוֹת כְּתֻבָּתָה מִן הֶהָקֵדֵשׁ, וְלֹא
בַּעַל חֻבּ אֶת חֻבּוֹ: שֶׁהֶהָקֵדֵשׁ מִפְּקִיעַ הַשְּׁעָבוּד שְׁקָדֵם.

יט. אֲבָל כְּשִׁימְכֹר הֶהָקֵדֵשׁ הַקָּרָקַע שְׁלוֹ, וְתִצֵּא הַשְּׂדָה לְחִלִּין יֵשׁ
לְבַעַל חֻבּ וְלֹאִשָּׁה לְגַבּוֹת מִן הַפּוֹדָה, שֶׁהָרִי שְׁעָבוּדָה עוֹמֵד עַל
קָרָקַע זֶה. הֵא לְמָה זֶה דּוּמָה, לְשֵׁנִי לְקוֹחוֹת שְׁכֻתָּה לְרֹאשׁוֹן
דִּין וּדְבָרִים אֵין לִי עֲמָךְ, וּמִכֹּר לְשֵׁנִי שְׁהִיא טוֹרֶפֶת מִן הַשֵּׁנִי.

כ. וְכִיצַד פּוֹדִין קָרָקַע זֶה הָאִישׁ: מְשַׁבִּיעִין אֶת הָאִשָּׁה אוֹ
בְּעָלֵי חֻבּוֹת תַּחֲלָה, בְּדֶרֶךְ כָּל הַבֹּא לְפָרַע מִנִּכְסִים מְשַׁבְּעִים;
וְאַחַר כֵּךְ מְכַרִּיזִין עָלֶיהָ שְׁשִׁים יוֹם בְּבִקְרָה וּבְעָרֵב, כְּמוֹ שְׁבֹאֲרָנוּ,
וְאוֹמְרִין כְּמָה אָדָם רוֹצֶה לְתֵן בְּשָׂדָה זֶה, עַל מְנַת לְתֵן לְאִשָּׁה
כְּתֻבָּתָה וּלְבַעַל חֻבּ אֶת חֻבּוֹ.

כא. וְאַחַר שְׁפוֹדִין אוֹתָהּ, וְלוֹקַח אוֹתָהּ הַלוֹקַח אֶפְלוּ בְּדִינָר כְּדִי
שְׁלֹא יֹאמְרוּ הַקֹּדֶשׁ יוֹצֵא בְּלֹא פְדִיּוֹן חֲזִיר הַפּוֹדָה וּמִגְבָּה לְאִשָּׁה
כְּתֻבָּתָה אוֹ לְבַעַל חֻבּ אֶת חֻבּוֹ, וְאֶפְלוּ הִיא הַחֻבּ מֵאָה וְהַשְּׂדָה
שׁוּוֹה תִשְׁעִים: עַל מְנַת כֵּךְ פּוֹדָה אוֹתָהּ, הַרוֹצֶה לְפָדוּתָהּ.

כב. אֲבָל אִם הִיא הַחֻבּ שְׁנַיִם בְּדָמֵי הַשְּׂדָה, כְּגוֹן שֶׁהִיתָה שׁוּוֹה
מֵאָה וְיֵשׁ עָלָיו חֻבּ וּכְתֻבַּת אִשָּׁה מֵאֲתִים אֵין פּוֹדִין אוֹתָהּ עַל
מְנַת לְתֵן הַחֻבּ אוֹ הַכְּתֻבָּה, אֶלָּא פּוֹדִין אוֹתָהּ סֵתָם: שֶׁאִם הִתְנוּ
לְתֵן, אֵינָה נִפְדִּית כָּלָל.

כג. הַמְקֻדֵּשׁ כָּל נִכְסָיו, וְאַחַר כֵּךְ גִּרַּשׁ אֶת אִשְׁתּוֹ, וּגְבַת כְּתֻבָּתָהּ
מִן הַפּוֹדָה מִיד הֶהָקֵדֵשׁ אֵינָה גּוֹבֶה עַד שִׁידִירָנָה הִנָּאָה, שְׁמָא
קְנוּנִיָּה עָשׂוּ עַל הֶהָקֵדֵשׁ; וְאֵין אוֹמְרִין אֵלּוּ רָצָה הִיא אוֹמֵר
בְּטַעוֹת הַקֹּדֶשׁ, וְיִשְׁאֵל עַל הַקֹּדֶשׁ לְחַכֵּם וְהִיא חוֹזֵר לוֹ. וְכֵן
אֵינוֹ נֶאֱמָר לֹאִמֵּר אַחֵר שֶׁהַקֹּדֶשׁ, מִנָּה לְפָלוּנִי חֻבּ עָלִי, אוֹ כָּלִי
זֶה שְׁלִפְלוּנִי הוּא שְׁמָא יַעֲשׂוּ קְנוּנִיָּה עַל הֶהָקֵדֵשׁ; וְאֶפְלוּ הִיא
שְׁטָר בְּיַד בַּעַל חֻבּ, אֵינוֹ גּוֹבֶה עַל פִּי זֶה אֶלָּא בְּדֶרֶךְ שְׁגוּבִין כָּל
בְּעָלֵי חֻבּוֹת כְּמוֹ שְׁבֹאֲרָנוּ.

כד. כְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּבָרִיא. אֲבָל חוֹלָה שֶׁהַקֹּדֶשׁ כָּל
נִכְסָיו, וְאָמַר בְּשַׁעָה שֶׁהַקֹּדֶשׁ מִנָּה לְפָלוּנִי בְּיַד נֶאֱמָר: שֶׁאֵין
אָדָם עוֹשֶׂה עֲרָמָה עַל הֶהָקֵדֵשׁ בְּשַׁעַת מִיתָתוֹ, וְחוּטָא לְאַחֲרִים
שֶׁהָרִי הוּא הוֹלֵךְ לָמוֹת. לְפִיכָךְ אִם אָמַר תָּנוּ אוֹתָהּ לוֹ, נוֹטֵל
בְּלֹא שְׁבוּעָה; וְאִם לֹא אָמַר תָּנוּ, אֵין נוֹתֵנִין לוֹ, אֶלָּא אִם כֵּן הִיא
בְּיָדוֹ שְׁטָר מְקִים, הָרִי זֶה נוֹטֵל מִן הֶהָקֵדֵשׁ מִפְּנֵי הַצּוּאָה. וְאִם
אַחֵר שֶׁהַקֹּדֶשׁ אָמַר תָּנוּ אֵין שׁוֹמְעִין לוֹ, אֶלָּא הָרִי הוּא כְּשֹׂאֵר
בְּעָלֵי חֻבּוֹת: אִם נִתְקִים שְׁטָרוֹ נִשְׁבַּע וּגְבוּהָ מִן הַפּוֹדָה, לֹא מִן
הֶהָקֵדֵשׁ.

כה. מִי שִׁיָּצָא עָלָיו קוֹל שֶׁהַפְּקִיר אֶת נִכְסָיו, אוֹ הַקֹּדֶשׁ, אוֹ
הַחֲרִימָן אֵין חוֹשְׁשִׁין לוֹ, עַד שֶׁתִּהְיֶה שֵׁם רֹאֲיָה בְּרוּרָה.